

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VIII.

No. 374

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 28. novembra 1936.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo
leto \$ 5.—

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO

Concesión 1551

DA NE BOMO IZGUBLJALI ČASA

Vsako toliko časa pride eno ali pa drugo društvo do prepričanja, da bi bilo najbolje, če bi se vsa društva lepo sporazumela ter enotno delovala.

To bi bilo res lepo in pravilno, vendar se je doslej izkazalo, da je praktično neizvedljivo.

Zakaj je neizvedljivo? Predvsem zato, ker posamezna društva ne pojmujejo zadostno načelnih smernic skupnega delovanja za skupne koristi.

Vsa društva v Buenos Airesu so pravzaprav potrebna, koristna pa ne, ker ne znajo spraviti v sklad razne neobhodne potrebe v življenju posameznika in celote.

Ni mogoče, da bi društvo izseljenstvu praktično koristilo, če bi bilo v bistvu in principih odvisno od kake režimske politike v domovini. Tudi ni mogoče, da bi bilo ono društvo koristno ki bi stremelo predvsem za tem, da ostane zvesto katoliški cerkvi, ali pa kakoršnikoli. Še bolj pa se motijo oni ki menijo da je svetovni socialni preobrat kar tako enostavna zadeva, da bi zadostovalo, če bi vsi kričali, živijo komunizem in da bi bilo potem svetovno in stem tudi izseljensko vprašanje naknadno rešeno.

Vsak posameznik in vsaka celota je koristna s svojim delom le tedaj, če se zna v danih okoliščinah dobiti. Mi smo predvsem izseljenci in nismo prišli "spreobračati" argentince, ker jih ne smatramo in se tudi sami ne smatramo za necivilizirane. Mi bi to morali delati doma, kjer bi bilo tudi zelo potrebno, tukaj pa dajmo prednost domačinom in mi samo pazimo, da jih ne bomo ovirali. Zato pa je potrebno, da smo o načelnih smernicah reform človeštva dobro poučeni in da ne nasedamo komorkoli ki bi nas pod kakoršnokoli pretvezo zvalil na limanice, kod se danes čisto dogaja povsod in tako tudi med nami.

Kot posameznik so tudi društva podzavestno podrejena.

Jaz imam svojo hišo, jaz imam stalno delo itd. v bistvu ne odgovarja resnici, pa četudi je njegovo ime zapisano kot "propietario" v zemljiški knjigi, in če mnogi niso bili nikoli brez dela, je to v današnjem sistemu vsesкупaj samo pasivno. Ampak tega problema ni mogoče postaviti na trdnjši temelj, če ne vemo kako bi bilo pa drugače. Zato vedno priporočamo samoizobrazbo v prosvetnih in gospodarskih vedah.

Nobena naših društev nima načelnega smotra in resničnega smisla za skupno kulturno in gospodarsko delovanje. In ga tudi imelo ne bo, ker o tem nikoli globokeje ne razpravlja ali razmišlja.

Mi smo delavci, mi smo narodnjaki, vi ste komunisti, vi ste fašisti, vi ste farški podrep-

Nova notranja ureditev v Rusiji

Sovjetski diktator Stalin popušča vedno bolj od diktature, kar se mu zdi, da je ruski narod politično, kulturno in gospodarsko dovolj zrel, da ne bo ponovno zapadel v suženjstvo ter gojil in držal na plečih razne izkoriščevalce, kot jih je moral pod bivšo carski Rusijo in jih morajo še vedno po drugih kapitalističnih državah nositi.

V sredo se je setal pansovjetski kongres, ki je razpravljal o novi parlamentarni ustavni skupščini združenih socialističnih republik. S tem imajo namen popolnoma reorganizirati notranjo državno zakonodajo.

Več kakor 2.000 delegatov se je vdeležilo zborovanja v Kremlinu, ki so bili doslej vodilna oblast in ki bodo v bodoče delovali v vrhovnem svetu združenih sovjetskih republik.

Odslej bosta dva vrhovna sveta, eden ki bi izvoljen od posameznih republik in eden ki bo izvoljen v federalno vladu. Vsak bo imel enako moč. Vsak poslanec bo predstavljal 300.000 državljanov.

Gospodarsko stanje bo na višini skupnega gospodarstva zajamčeno vsem, ki delajo, in mora vsak delati. Kdor ne dela naj ne je. Vprašanje brezposelnih ne obstoja, ker brezposelnih ni. Privatna lastnina vsakega je delo, in je vsakemu zajamčeno prosto uživanje od svojega truda. Vsak delavec imal lahko svojo hišo in manjšo podjetje, če to sam vpravlja, nikoli pa ne more za svojo vdobnost drugih delavcev najeti. Ta zakon velja za vse državljane ki so dopolnili 18 leto. Volitve se bodo vršile na splošno in tajno.

V skupščino bodo izvoljeni popolnoma svobodno in bodo imeli v njej vsi enake pravice in dolžnosti.

Delo je zagotovljeno vsem, počitek in izobraz-

niki, vi nič ne molite itd. so glavne fraze našega društvenega zanimanja in javnega delovanja.

Vsa ta nagnjenja se potem skušajo izrabljati v svrhe ki našemu izseljenstvu ne prinašajo koristi.

Slovenski tednik, ki je edino kolektivno glasilo v Južni Ameriki, se je trudil od samega početka in se še vedno prizadeva, da bi spravil naša društva v enoten tir, ni doslej še nič dosegel, pač pa jo je že večkrat dobil s kolom po glavi.

Uspehe žanjejo samo tisti, ki znajo celoto izrabiti v lastne koristi.

Dokler društva ne bodo spoznala razlike načelnega smotra za skupno delovanje, toliko časa je vsako prizadevanje, bodisi za kulturno ali gospodarsko sodelovanje, brez temelja, in je škoda zgubljati časa za prazne fraze.

bo, prosto mišljenje in zborovanje, priziv proti aretacijam, svoboda na ukaz sodnije in prosto dopisovanje. Vera bo vsakemu prosta zadeva, lahko pa se bo propagiralo tudi proti. Moški in ženska bosta imela enake pravice, in dolžnosti, bodisi v gospodarstvu politiki ali kulturi. Vsi narodi bodo enakopravni in če bi se delalo za prvenstvo kakega naroda, bodo povzročitelji smatrani za krive.

Vojaška služba bo obvezna, enako bo tudi disciplina v vseh področjih obvezna.

Dozdaj so bile v Rusiji tri samostojne republike, odslej jih bo pa pet. Novi republike bosta iz armencev in kirgijincev.

Delegatje ki so prišli iz azijskih step in s Kavkaza napravljeni v svojih oblekah so se lepo združili z drugimi delegati ki so nosili evropske kroje. Zbrali so se v bivši carski palači.

Mnogi so potrebovali več kot en mesec predno so dospeli v Moskvo. Rabiti so morali sani v katere so bili vpreženi psi, drugi zopet so potovali s kamelami dokler niso prišli do vlaka ali letalske postaje.

Zborovanje v načrtu za novo ustavo je otvoril Stalin. Njegov govor je bil prenešen po ce- li Rusiji.

Od ljudstva je bil Stalin sprejet z velikim aplavzom. Ko so po dolgem času prenehali z vzkliki je pričel govoriti.

Povedal je kakšna razlika je med sovjetsko ustavo in kapitalistično.

Dejal je da sovjetsko udruženje ni pripravljeno sprejeti v svojo ustavo komunizem, ker sedaj je registriran kot socializem, ki je prva faza komunizmu in v polnem sporazumu kot je izvedel delo. Dejal je na dalje, da nova ustava ni končno veljavna, da bo samo pripomogla do popolnejšega državnega razvoja. V Rusiji da obstojata samo kmet in delavec ki edina imata pravico do vlade, medtem ko da po kapitalističnih državah vladajo kmetom in delavcem posebni privilegiranci.

V Rusiji je plemo in narod eno in isto medtem ko po drugih državah ni tako.

V Rusiji je vsakemu dana možnost prostega razmaha v demokratičnem smislu, medtem ko druge ustave ne nudijo istega, ali pa samo navidezne pravice, ne pa priložnosti za izvedbo.

Tiste ustavne skupščine, ki kar ena stranka priporoča za dobro in druga sproti pobija, da nimajo nič pozitivnega na sebi. Zato da so škodljive državnemu razvoju.

Tisti ki nam opočitajo, je nadaljeval Stalin, da vkljub naši ustavi držimo proletarsko diktaturo, odgovarjam, da je pri nas prostora samo za eno stranko in ta je komunistična ki je v svojih 19 letih delovanja dokazala, da zna

„REVČEK ANDREJČEK“

POJDE V NEDELJO DNE 6 DECEMBRA NA ODER V DVORANI XX SETTEMBRE V
ULICI ALSINA 2832 — VABLJENI STE VSI ROJAKI IN ROJAKINJE. — NASVIDENJE!

Zveza med Nemčijo in Japonsko proti sovjetom

V zadnji številki S. T. smo poročali, da sta se Japonska in Nemčija tajno zvezali proti sovjetom, sta ta teden to zvezo javno proglasili.

Iz Tokija in Berlina izjavljajo, da ta zveza ni naperjena proti Angliji in niti Rusiji, temveč samo proti mednarodnemu komunizmu, ki da ogroža temelje današnje družbe.

Nihče pa, ki ima le trohico svoje pameti in razuma, ne more izjavam iz Berlina in Tokija verjeti. Mednarodni komunizem vendar ne more ogroziti sistem v posameznih državah, če nima zaslonbe v njih samih. Enako tudi fašizem ne more dobiti oporišča v nobeni državi, če ljudstvo samo tega noče.

Vsaka država daje ogromne svote za oboroževanje. Če ljudstvo vsled tega strada, kaj zato, saj trpi za domovino in bo pa na onem svetu dobilo plačilo. Tako nas tolažijo...

Tisto kar izdajajo države za topove, vojna letala, ladje, tanke, puške in strupene pline in kar nekateri prigoljufajo, naj dajo ljudstvu, pa bo po našem mnenju konec vsakega "komunizma".

Ves čas po vojni vpijejo državniki, da je za ohranitev miru potrebno zgraditi več vojnih ladij, letal in topov. Mi smo ves čas trdili, da če govorijo o miru, mislijo na vojno, ker samo norec bi morda verjel, da je za ohranitev miru, med civiliziranim ljudstvom, kot se smatramo, potrebno orožje...

Sedaj ko so javnost toliko časa vleкли za nos, da so se dovolj oborožili, je treba najti sovražnika. Ta sovražnik je "komunizem" ki da ves svet ogroža.

Kapitalistično in katoliško časopisje poziva na boj proti komunizmu. Pri prvih je v nevarnosti "domovina", pri drugih pa "sveta vera".

Danes je vsak komunist in nevaren človeški družbi, ki dela za socialno pravičnost.

Stalin je komunist, dasi svojih načel ne vsi ljuje izven Rusije nikomur. Če pa narodi vidijo v sovjetski Rusiji boljši družabni sistem kot pa naprimer v Italiji ali Nemčiji, ni mogoče več tega silo prepričati, kajti zgledi vlečejo...

Predsednik Združenih držav Roosevelt je od kapitalistov označen za komunista, in to samo zato, ker je socialno pravičen človek. Ameriško ljudstvo pa je tega "komunista" v kljub vsemu

brani koristi kmetov in delavcev na tak način, da se nam ne zdi slab. (aplavz)

Kaj je demokracija? V kapitalističnih državah je demokracija za gospodarje, tukaj pa je za vseh, zato se nam ne more opočitati, da smo prekoračili resnično demokracijo.

Potem je Stalin govoril še o veliki industriji ki je kolektivno v razvoju. Glede vere pa je dejal, da je nasprotna duhu sovjetske ustave, da pa se sedaj lahko da svobodo tudi veri ker so se časi v toliko spremenili, da bi ljudstvo ne nadomeščalo razum z vero.

Tako je vidite! Ruski narod prehaja počasi v pravo demokratično svobodo in ljudsko blagostanje, po drugih državah pa prehaja narod polagoma v fašistično diktaturo, kjer že ni.

Nič ni čudnega torej, če so fašisti napovedali boj "komunističnemu" gibanju po vsem svetu in v prvi vrsti Sovjetom ki so glavni zagovorniki te "rdeče nevarnosti".

z ogromno večino izvolilo za svojega predsednika, dasi so kapitalisti, in fašisti na čelu katoliškega župnika Coughlina, vprizorili proti njemu strahovito propagando ter so ga ozmerjali celo za lažnika in še za slabšega komunista kot je Stalin.

Francoska ljudska vlada ki ji načeljuje Blum je tudi "komunistična". In prav taka je španska ljudska vlada ki ji načeljuje socialist Largo Caballero.

Argentinski zunanji minister, ki je vnet zagovornik miru med narodi ter bo za to dobil Noblovo nagrado, bo tudi najbrže kmalu imenovan od fabrikantov orožja in municiona za nevarnega komunista. Ravno te dni pa se razpravlja v argentinskem parlamentu o nevarnosti "komunizma" tudi v Argentini in da je treba nekaj vkreniti proti njemu.

Vsak na svoj način so napovedali boj "komunizmu".

Nemčija zato, da podjarmi Ukrajino ter da izvede svoj pangermanizem v Evropi; Japonska zato, da podjarmi del Kitajske in Rusije ter da zavlada nad Azijo in Australijo; Italija pa zato, da zasede Balkan in Malo Azijo ter da dobi v popolno oblast Sredozemsko morje in Afriko.

To so glavni principii fašističnih držav in zato napovedujejo boj "komunizmu", to je pravi ljudski demokraciji in socialni pravičnosti med narodi.

V drugih takozvanih demokratičnih državah pa je boj "komunizmu" boj lokalnega pomena.

Kmetom in delavcem so se pričele odpirati oči in polagoma spoznavajo, kako grdo se jih v imenu domovine in vere vleče. Pričeli so zahtevati svoje naravne pravice in je povsem logično, da s tem svojim izkoriščevalcem škodijo. Zato ti zadnji vsakega, ki se dejansko poteguje in dela za socialno ljudsko pravičnost, proglašajo za "komunista".

Resnica je ta, da prihaja boj med kapitalizmom ki je ponekod organiziran v fašizem in med ljudsko demokracijo ki je ponekod organizirana v ljudske fronte, do odločilnega boja.

Če se hočejo današnji državniki res uspešno boriti proti "komunizmu", tedaj naj dajo delavnemu ljudstvu kar mu gre; za pošteno delo pošten zaslužek; zemljo na ima tisti ki jo obdeluje; brezposelnim naj dajo dela ker ga je povsod dovolj, samo da brezposeln ne sme brez dovoljenja začeti delati, ker ni nikjer nič nje govega...

"REVČEK ANDREJČEK"

Vsi ki so videli Revčka Andrejčka, ga želijo še enkrat videti in tudi drugi, ki ga niso videli in so jim tisti ki so ga videli, pripovedovali o njem, komaj čakajo, da bi ga lahko videli.

Kjerkoli je bil kdo članov Prosvete in telefonično so nas povpraševali kakor tudi v pismih, kedaj bo ponovitev Revčka Andrejčka.

Društvo se je tedaj odločilo, da ponovi Revčka Andrejčka v nedeljo dne 6 decembra. S tem je dana prilika vsem, da si to znamenito ljudsko igro ogledajo.

ČEMU JE ŠEL REGENT PRINC PAVEL V LONDON

Kot poročajo iz dobro poučenih krogov iz Jugoslavije, je šel princ Pavel v London predvsem zato, da bi dobil 4 milijarde dinarjev posojila za utrditev Boka Kotorske.

Kakor hitro da bi zmagali fašisti v Španiji, kar bi povečalo prestiž in moč Mussoliniju, tako hitro, da bi se obrnil pa na Balkan in da bi bila prva na vrsti Jugoslavija. Če pa bi bila Boka Kotorska dobro utrjena, bi Italija ne imela velikih uspehov z Albanije, kjer se že več let utrjuje za balkansko vojno podjetje. In tudi Sredozemsko morje bi bilo s tem zavarovano. Zato je pred časom, kot smo poročali, potoval angleški kralj na dalmatinsko obrežje kjer so angleški strokovnjaki v senci kralja proučili dalmatinsko obrežje ter ugotovili, da je Boka Kotorska sama od sebe močna trdnjava in da bi se z nekoliko stroški dalo utrditi tako, da bi bilo naravnost sijajno pristanišče jugoslovenskih in angleških vojnih flot, ki bi z lahkoto kontrolirale Sredozemsko morje in branile ves Balkan.

Ker se je nekaj govorilo po Belgradu, da je jugoslovanska vlada kratkomalo prodala Boko Kotorsko Angliji, bodo javno najeli posojilo od Anglije, če bo hotela posoditi, kar vse kaže, da bo, ker je tudi v njenem interesu.

S tem pa bodo tudi vsi "dobri odnošaji" z Italijo padli v vodo. Mussoliniju se torej ne bo posrečila zlobna nakana, da bi s zvijačo vjel Jugoslavijo, xesar smo se mi bali in to tudi odkrito povedali.

BLIŽAJO SE BOŽIČNI IN NOVOLETNI PRAZNIKI

Ne pozabite, da se bo za te velike praznike zbral v starem kraju Vaša družina ter se bo spomnila Vaše odsotnosti.

Da jim svojo odsotnost vsaj deloma nadomestite, omogočite jim, da preživijo te praznike v zadovoljstvu: pošljite jim svoje božično nakazilo in sicer kot doslej, potem zavoda.

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUD

Avda. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure.

IZ ŠPANSKEGA BOJIŠČA

Iz španskega bojišča ne poročajo pravzaprav nič novega. Fašisti so običajni v predmestju in od tam ne morejo več naprej. General Franco še vedno napoveduje odločilno ofenzivo, izvršil jo pa še doslej ni, ker vsakokrat ko je dal povelje za napad na kopnem in v zraku so bile njegove čete strahovito tepene.

Vsega tega, pravijo, da je kriva Rusija, ki da je poslala vladi polno tankov, letal in drugega orožja ter municije, kakor tudi vojakov in generalov ki se razumejo na vojaški posel. Če ne bilo rusov in pa mednarodnih prostovoljcev, pravi general Franco, da bi bil že davno gotar Španije.

General Franco je tedaj napovedal blokiranje pristanišča v Barceloni, da bi tako pretrgal vsako zvezo ljudske fronte z zunanjim svetom. Angleži in francozi so kar hitro odgovorili, da oni hočejo imeti popolnoma prosto pot v teh vodah in španskih pristaniščih. In kar sme Anglija in Francija, sme tudi Rusija, katere parniki redno prihajajo v Barcelono.

Mussolini in Hitler, ki sta dala navodila Francu, sta se torej uštela. Bila sta prepričana, da se bosta Anglija in Francija prestrašili grožnje in da Rusija sam tudi ne bo upala kljubovati vsem. Nemški in italijanski podmorniki so menda še vedno na preži ki pa še nimajo uka za da naj začnejo potopljati ruske parnike.

OKNO V SVET

London. — Anglija je prišla do prepričanja, da bo kmalu napočil čas ko bo Nemčija z lepo ali z grdo zahtevala svoje nekdanje kolonije nazaj ki jih ima skoro vse v posesti Anglija nekaj pa Francija.

Anglija pa črna namena prostovoljno odstopiti bivše nemške kolonije ter pravi, da bi potem Nemčija gotovo še mnogo več zahtevala, da je tedaj najbolje, če že takoj v začetku ničesar ne dajo.

Varšava. — Kar Nemci hočejo imeti, prej ali slej dobijo. Zdaj se poganjajo za Gdansko o katerem smo v našem listu svoj čas obširneje pisali, in vse kaže da se bo kmalu priključilo Nemčiji.

Pariz. — Japonski general Araki ki se nahaja ta čas v Parizu je izjavil novinarjem, da narodi ne želijo vojne, samo da vse države drviijo v ekstremizem, ene na levo druge na desno, v fašizem in v komunizem. V Španiji da se bijeta ta dva ekstremizma na življenje in smrt medtem ko da Kitajsko objema komunizem.

Omenjeni general pravi, da on ni ne za prvo ne za drugo temveč za demokracijo kot jo imajo na japonskem.

Veste kakšna demokracija je na Japonskem? Kapitalistična kot je po vseh takozvanih demokracijskih državah.

Rim. — Te dni se je mudil v Rimu madžarski primarij admiral Horthy ki je bil sprejet z velikanskim pompom ter mu je sam kralj, ki je pravzaprav samo Mussolinijevo orodje, pripravil sijajen banket ki se ga je udeležila vsa italijanska visoka gospoda z Mussolinijem na čelu.

Pariz. — Sedaj so tudi v Parizu prišli do prepričanja, da je vojna neizbežna. Vojne bi ne bi-

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

G. CESAR DIAZ 1657 — U. T. 59-3667 — Bp. As.

VABI

— NA —

VELIKO PRIREDITEV

ki se bo vršila

v nedeljo dne 6 decembra

v DVORANI XX SETTEMBRE

ulica ALSINA 2832

V PROSLAVO IZSELJENSKE NEDELJE

Začetek točno ob 4 h popoldne

SVIRA SLOVENSKI ORKESTER

Vspored

1. Hubad: Škrjanček. (Meš. zbor)
2. Svetek: Pod Noč. (Moški zbor)
3. N. N.: Da ljubim nagelj (Moški zbor)
4. Priredil Adolf Robida.

“REVČEK ANDREJČEK”

Ljudska igra v petih dejanjih.

O SEBE:

Robert Dornik, bogat zasebnik
Zlatoust Košmrl, njegov prijatelj
Ivan Hrastar, župan in bogat kmet
Marička in
Ana, hčerki
Špela in
Urša, dekli
Micka Nosanka, obč. reva
France njen sin, prvi hlapec
Janez in
Miha, hlapec
Urban Ribnik, obč. sluga
Janezon Zlobec, kmet
Tone Korbar, gostilničar
Malči, natakariča
Nace Itiglar, obč. revež
REVČEK ANDREJČEK, revež
Jože Groznik, obč. revež
Pavel in
Konrad, lovci

Ivan Kacin
M. Ipavec
St. Rijavec
Jelka Špacapan
Marija Kralj
Marija Zlobec
Paula Špacapan
Ivačka Lok
Slavko Furlan
Mirko Peljhan
Polde Ličen
Franc Trebše
Metod Kralj
Franc Cigoj
Sofija Sulič
Rado Ličen
JOŠKO ŽIVEC
Janko Koron
M. S.
Milan Rogelja

Kmetje — kmetice — lovci — gonjači — hlapci
dekle in planšarice.

čas: sedanost

Režija: Joško Živec

K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR

lo samo tedaj, če bi se ves svet prostovoljno vklonil fašizmu, pa še to bi trajalo samo nekaj časa kajti fašizem bi se potem pa mdsabo priprijel, ker fašizem je v teoriji in v praksi nasilje.

Moskva. — Dnevnik “Pravda” piše, da nemškojaponska vojaška pogodba ne bo nobenega prevarila, češ, da je naperjena predvsem proti mednarodnemu komunizmu.

Dunaj. — Italija, Madžarska in Avstrija da ne bodo direktno podpirale nemškojaponske zveze proti “komunizmu”, pač pa da se lahko računa nje indirektno ker da imajo zato svoje razloge.

Ali si že pridobil novega naročnika za Slovenski tednik?

ALI RAZUMETE?

Leta 1934 je umrlo vsled pomanjkanja nič manj kot 2.400.000 ljudi, radi bede pa jih je šlo prostovoljno v smrt 1.200.000. Skupaj torej 3.600.000.

Ravno istega leta pa so kapitalistične družbe dale uničiti en milion vagonov žita, 267,000 vagonov kave, 258 milionov kil sladkorja, 26 milionov kil riža in 25 milionov kil mesa.

Ali ste kedaj premišljevali, kako je to mogoče?

ARGENTINSKE VESTI

V LUJAN BREZ TEBE?

Lujanski vlak odide ob 7 uri 45 minut iz postaje Pl. Onze. Preje je bilo pomotno javljeno, da gre iz podz. postaje. Odide iz nadzemne postaje (esq. B. Mitre in Pueyrredon). Če bi kdo še ne oskrbel preje vozne karte, jih bo še nekaj rezerviranih za zadnji čas. Imel jih bo na razpolago g. Lakner, zelo nujno prosimo, da se vdeležite vsi skupnega romanja s posebnim vlakom, čeprav bi morda komu bilo osebno ugodneje iti kako drugače. Ob pol 8h odidemo iz zbirališča pri vhodu v subt. na postajo v B. Mitre in sedemo v vlak.

Imeli boste tudi priliko, da si za spomin kupite kako slovensko mašno knjižico, malo ali večjo.

Da se bomo mogli med seboj spoznati je primerno, da si vsak preskrbi mali značek, slovensko zastavico, ki se bo lahko kupila med potjo za 10 c.

Kadar bomo supno zapeli kako pesem bodisi na potu ali v cerkvi, le pogumno in na široko odprite usta, da bo kaj slišati. Peli bomo pesmi iz knjižice.

V Lujanu bo prilika za spoved v spovednici na evang. strani.

Pri prihodu ne bomo imeli naše posebne maše in zato naj vsak sam poskrbi, da prejme sv. Obhajilo, kjer ga bodo delili.

Naša sv. maša se začne ob 10 uri. Govor bo imel g. Doktorič med mašo. Ob 2 uri pop, bo ogled muzeja, ob 5 govor in pete litanije, pri katerih naj bi vsi glasno peli.

Za vsa pojasnila se obračajte na vodstvo in reditelje, kateri bodo imeli na rokavu slovenski trak (belo-modro-rdeče). Držite se vedno v bližini zastav. Imeli bomo štiri: slovensko, jugoslovansko, cerkveno in argentinsko.

Kdor bi ne mogel iti z nami v Lujan zjutraj, naj pride vsak pozneje za nami in se pridruži. Iz števila že prodanih izkaznic sledi, da bo to naše romanje nekaj izredno lepega. Potrudi se torej še ti, da ne zamudiš v zadnjem trenutku.

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo gremo v Lujan. Po dosedanjih prijavah bo to romanje res nekaj izrednega.

Doma ta dan ni nikake slovenske službe božje.

Ta nedelja je prva adventna nedelja. Doma se praznuje tudi kot izseljeniška nedelja. Po vsej domovini bodo priporočal Bogu potrebe slovenskih izseljencev. Tudi mi se priporočimo Bogu in Mariji, da bi naše potovanje po tujini vodilo v nebeško domovino.

6. dec. god sv. Nikolaja, Miklavževa nedelja, Sv maša na Saavedri ob pol 11h za rajnega Jože Hočevar. Ta dn se pržuje spomin glavnega drgavnega praznika v domovini, praznika zedinjenja. K maši na Saavedro pridejo tudi najvišji zastopniki naše države in je zatorej tembolj važno, da pridete v čim lepšem številu ne le bližnji marveč tudi bolj oddaljeni.

Hladnik Janez

NOV ROMAN

Pričeli smo izdajati zelo zanimiv in napet roman, ki bo brezdvoma še bolj ugajal kot je Feodora.

Kdor bi ga žeell čitati odkraja naj nam takoj sporoči, ker imamo še nekaj števil v zalogi.

Čitatelji in čitateljice! Povejte to vsem svojim prijateljem in znancem!

ŠTORKLJA

Štorklja je obiskala našo naročnico gospo Berco in njenega moža Franca Sulič ter jima je podarila srčkano punčko prvorojenka ki ji bodo dali ime Sofija.

Cestitamo!

KO RABITE ODVETNIKA za kakršne koli pravne nasvete, obrnite se na pisarno M. D. Hočevar, Traductora pública nacional, Calle Tucumán 586, Buenos Aires, U. T. 31-3168, ker se boste s tem zavarovali pred izrabljanjem ter ne boste padli v napačne roke. — Istotam se **PREVAJAJO IN DOBAVLJAJO DOKUMENTI**

"Slovenski Tednik"

Calle Gral Cesar Diaz 1657, U. T. 59-3667
Buenos Aires

oOo

INFORMACIJSKI URAD

V vseh zadevah: bodisi, da nameravate katerega svojih vpoklicati iz domovine pa ne veste kam bi se obrnili, da bi kolikor mogoče malo zapravili na času in na denarju, ali nameravate sami odpotovati v domovino, ter v kakršnokoli drugi zadevi, obrnite se do nas po nasvet, ki vam bo gotovo koristilo

POSREDOVALNICA ZA SLUŽBE

Ko iščete službo, zlasti dekleta, vprašajte najprej pri nas. In če kdo ve za kako službo sporočite to takoj na naš urad. Pomagajmo si medsebojno!

NAŠI ZASTOPNIKI

Za Avellanedo: Liberat Taučar, Chacabuco 587.

Za Cordoba: Franc Kurinčič, Calle Pihzón 441, Pueblo San Martín.

Za Rosario: Anton Bršar, Calle Ricardone 51.

Za Montevideo: Društvo Ivan Cankar, zastopa Štefan Žalec, Calle Pampas 2045.

Vsi goriomenjeni so polnomočni zastopniki Slovenskega tednika pri katerih lahko poravnate naročnino ali se obrnete do njih za kako drugo pojasnilo tičeče se lista.

Na dalje lahko poravnate naročnino pri Franc Laknarju na Baneo Germánico, pri škrcu Andrej na Banki Holandés in pri Emilio Živec, restavrant Osorio na Pater-nalu.

KDOR ŽELI SPOZNATI SAMEGA

SEBE, svoje hibe in sposobnosti, svoj značaj, svoje bodoče in preteklo življenje, naj se obrne na priznanega grafologa. Zadostuje napisati lastnoročno ime in priimek, dan, mesec in leto rojstva ter poslati v pismu en peso na naslov: **GRAFOLOG, Calle Tucumán 586, Buenos Aires.** — Pišite lahko v svojem materinskem ali pa v kakem drugem jeziku.

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKIV

Odrinejo v Evropo

December:

2—Neptunia — Trst

4—G. Osorio — Hamburg

Pridejo iz Evrope

November:

29—Neptunia — Trst

December:

4—Augustus — Genova

NAUČI SE PLESATI

"CALLEJA"

Prof. Arg., sprejema osebno v rezerviranih prostorih Zjutraj, popoldne in zvečer. — Tango — Fox — Valc — Zapateo Americano.

SUIPACHA y LAVALLE

V PROSLAVITEV UJEDINJENJA JUGOSLAVIJE

PRIREDIJO SLOVENSKA, HRVATSKA IN SRBSKA DRUŠTVA

VELIKO SKUPNO PRIREDITEV

DNE 5. DECEMBRA T. L. OB 9 URI ZVEČER V DVORANI PRESIDENTE SAENZ PEÑA 424 (dve kvadri od Plaza Congreso)

NA VZPOREDU SO TELOVADNE TOČKE, DEKLAMACIJE, PETJE IN DRUGE TOČKE

EXITUS

CERVEZA FRESCA
QUILMES
EN BOTELLAS DE LITRO

ALI VESTE

da

NAJCENEJŠE DENARNE

POŠILJKE OBAVLJA

BANCO HOLANDES UNIDO

Vaša korist zahteva, da se sami prepričate, zaupajoč nam

VAŠO BODOČO POŠILJKO ZA BOŽIČ SLOVENC

vsi na

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CENTRALA:

CANGALLO 369

PODRUŽNICA:

CORRIENTES 1900

Utrinki iz naše nove domovine

ČEHOSLOVAKI V ARGENTINI

Piše Prostoslav Savinjski

70% papirja, 70% usnja, 60% kovinastih izdelkov, tako da smelo rečemo: velika večina industrija nekdanje Avstrije je bila plasirana na Češkem, kajti od 17.034 tovarov v nekdanji Avstriji jih je bilo 8.800 v današnji češkoslovaški republiki. Proizvajalna zmoglost Č.S. industrije stoji visoko nad domačo potrebo, tako da mora del proizvodnje izvažati v tuje države. Med vsemi industrijami prevladuje metalurški, ki proizvaja na leto 1.400.000 ton železa in 2 milijona ton jekla.

Že od 16. stoletja sem je na glasu češka industrija setkla in kristala (obstoja okrog 120 prvovrstnih tvornic) ki se izvažata na vse konce sveta.

Posebno visoko stopnjo razvitka je dosegla tekstilna industrija. Kaj bi rekli o industriji čevljev? V Zlinu na Moravskem je čevljarški pomočnik Bat'a ustanovil pred 25 leti tvornico čevljev, ki je danes največja na svetu za-

posluje okrog 30.000 delavcev. In kar je Bat'ova največja zasluga, la je tvornico par let pred svojo smrtjo kolektiviziral, to se pravi, da je proglasil vse delavce za svoje družabnike. In poskus je kar najsijajnejše uspel. Vsak delavec postane po petletni poiskusni dobi solastnik tovarne, dobi svojo akcijo, se potom svojih zaposlenikov udeležuje občnih zborov, akcijonistov, ima svoje šole, cerkve, gledališča, kinematografe, kopališča, drsališča, lovišča, avtomobile, mlekarne, kavarne, bolnišnice, lekarne, zdravniške, telovadnice in kar je najvažnejše: svojo hišico in preskrbo za starost. Kar je ustvaril Bat'a na Moravskem, kaj bi se ne dalo posnemati po vsem svetu? Dalo, dalo, ako bi po stari latinski rečenici ne bil (homo homini lupus) človek človeku volk.

Po navadi veleindustrija delavca potrebuje dokler je mlad, zdrav in močan, dokler ima dobiček z njim. Kakor hitro pa postane bolehen, slab in star se ga otrese, kakor suhega listja drevo in mu pokaže cesto od koder je prišel. Kdo je temu kriv? Največ seveda današnji ka-

pitalistični nazor, ki mu je postal človek samo še objekt za njegove dobičkonosne cilje, in ne priznava človeka več kot božje stvarstvo, ki ima iste pravice do udobnega človeka vrednega življenja.

Kar zadeva poljedelsko proizvodnjo je najglavnejša produkcija sladkorja, ki zavzema prvo mesto na svetovnem tržišču, izkazujoč l. 1934 10.357.000 metričnih stotov! kar znači 11½% cele svetovne proizvodnje. Velike važnosti je proizvodnja alkohola, kleja, posebno pa pivovarska industrija. Čeh ima star pregovor:

"Kde se pivo vāri
tam se dobře dāří."

(Kjer se pivo vari,

tam se dobro godi).

V Č.S. obstoji 447 pivovaren, ki so l. 1934 navarile 11.904.000 hektolitrov piva. Pivovarne v Pragi (Smichow) Plznju, Čeških Budějovicah so znane vsem pivopivcem po svetu. Čelo v Argentino je prodrl sloves češkega piva, da so eno največjih pivovaren v deželi (v Llavallol u FCS) krstili z imenom "Pilsen". Tudi hmelj in pivovarniški ječmen se iz Češke razvažata po vsem svetu.

M. Zévaco:

FAVSTA

ROMAN

(2)

Pri tej besedi je zagnala petorica spremljevalcev ogorčen krik.

"Kralj ostane vedno kralj! Živel Henrik III! Smrt mu, ki psuje kralja!"

Že so izdrli meče... Toda spremljevalec vojvode Angoulémskega je planil vmes in njegov dolgi rapir se je preteče zablskal v solnce.

"Gospoda", je rekel povsem mirno, "to so rodbinski posli. Dajte stricu in nečaku, da se pomenita, kakor jima drago. Ako se boste vi vtikali v njune spore, bom smatral, da so tudi meni mar!"

Petorica je zarohnela. Gotovo bi bilo prišlo do boja, da ni kralj mahnil z roko. Na to znamenje so plemiči odnehali, čeprav skrtaje z zobmi.

"Saj se še vidimo", je siknil eden izmed njih. Vidimo se... ako gospod ne skriva svojega imena!"

"Gospoda", je hladno odvrnil tujec, ne meneč se za zlobnost teh besed, "moj meč in moje ime sta zmerom na razpolago: zovem se vitez de Pardaillan!"

Petorica se je zdrznila, kakor bi to ime obujalo v njih silne, mogočne spomine.

"Vitez de Pardaillan!..."

Nič ni kazalo, da bi se vitez zavedal čudovitega učinka svojega imena. Odmaknil se je in jel malo marno poživljaje opazovati oddelek jezdecev, ki se je bližal od Pariza.

Henrik III. se je zopet dvignil k vojvodi Angoulémskemu, bled in mrk kakor živa podoba zle vesti.

"Mladi mož", je dejal, "prosite Boga, da bi mogel tisti dan, ko spet zasedem svoj prestol, pozabiti, da ste žalili mojo nesrečo!"

"Tisti dan me boste videli na stopnicah svojega prestola! Tisti dan bo moja roka strgala kraljevski bager z vaših ramen! In ko vas razgalim do kože, ponovim vprico vsega sveta: 'Evo Kajna, ki je umoril svojega brata!'"

Henrik III. je gluho zajčal...

"Dotlej vas ne morem sovražiti," je nadaljeval Karel. "Pariz vas je zapodil; v tem trenutku ste samo prikazen kralja, kakor je strah, ki vas preganja, samo prikazen vaše žrtve. Bežite, zakaj sledijo vam... le pogledajte!... Dokler ne postanete spet francoski kralj, vam sin Karla IX. prizanesel!"

Bled od gneva, je hotel Henrik III. še nekaj začeti. Toda spremljevalci so opazili četo, ki je

prihajala iz Pariza; zgrabili so kraljevega konja za uzdo in so ga potegnili s seboj. Vsa četvorica je izginila kakor oblak prahu, ki ga nosi vihar.

Karel Angoulémski se je zamislil; namestu da bi sovražno gledal za kraljem, katerega je pravkar izzval na življenje in smrt, je sanjavo zrl proti Parizu. Kaj mu je bilo na umu.

Njegove ustnice so s tiho nežnostjo šepetale milozvočno ime:

"Violetta"...

Rahel smehljalj mu je zaigral na obrazu in z vnesenim glasom je zamrmral:

"Pariz!... Da, napotil sem se iskat osvete... a iskal bom tudi ljubezni... Brezumnež jaz! Ako bi bila Violetta še v Orléansu, se mi ne bi tolikanj mudilo... V Parizu te najdem, draga neznanka, ki si vzela mojo dušo s seboj!..."

Tisti mah se je vitez de Pardaillan dotaknil njegovega ramena. S široko kretnjo je pokazal na Pariz.

"Prestol je na ponudbo, Visokost!..."

Karel Angoulémski se je zdrznil kakor iz sanj in zamrmral:

"Prestol?... Menda se ga ne mislite polastiti?"

"O, hvala zanj, Visokost," je dejal vitez s svojim mirnim, jedkim glasom. "Druge posele imam. Večnost je že, kar iščem nekega Maureverta, da bi se pomeril z njim... In mimo tega sem vajen trdnih sedežev; za noben denar ne bi hotel počivati na prestolu, ki ga lahko veter odnese! Za vas je to druga stvar. Vi bi morali poizkusiti..."

"Pardaillan!" je zmedeno vzdiknil mladi vojvoda. "Kaj pravite, Pardaillan!"

Toda vitez se je že spustil po stezi, ki je vodila okoli Pariza.

"Violeta", je šepetal mladi mož, dirjaše za njim. "oh, da bi ti mogel res ponuditi kraljevski prestol!..."

Kmalu nato, ko sta tovariša ostavila hrib, se je vzpela nanj četa jezdecev, ki je prihajala iz mesta. Mož, ki je vodil te preganjalce, je utegnilo biti osem in trideset let; bil je bogato oblečen, silne rasti in zalega, ošabnega obraza, ki ga je kazila samo dolga brazgotina na čelu. V dojmu njegove pojave je bilo nekaj veličastnega, obenem pa surovega in nasilnega. Bil je Henrik Lorénski, vojvoda Guise.

"Gospoda", je dejal, ko se je ustavil vrhu hriba, "kralj je že daleč. Opustiti moramo namen, da ga vrnemo njegovim zvestim podanikom..."

"Recite besedo in dajte mi deset dobrih konj", se

je oglasil plemič ob njegovi strani, "pa vam ga pripeljem živega ali mrtvega!"

"Ali se ti meša, Maurevert? Naj beži! Obrnimo, gospoda," je dodal vojvoda, "storili smo, kar smo mogli... Oho, kdo pa je ta peklenska prikazen?"

Tako govoreč je pokazal na dolgo in težko pokrito telego, ki je po stranski cesti pravkar prispela na vrh. Zraven mršavega konja, ki je vlekel ta čudni voz, je s pošastnimi koraki stopala ciganka z rdečo krinko na obrazu, ki je nekam veličastno nosila svoje pisano odelo in raztrgani plašč, na katerega so se ji usipali kraški zlatorumeni lasje.

"Kdo si?" je vprašal vojvoda Guiški ter pognal konja proti njej. "Ali prihajaš od satana ali se vračaš k njemu?"

Ciganka je obstala, toda odgovorila mu ni besedice.

"Strele božja", je kriknil vojvoda, "pa ne da bi se čarovnica norčevala iz mene?"

Prede je utegnil dogovoriti, se je začelo iz notranjosti siromašne telege petje čistega deklškega glasu, ki ga je spremljalo zamolklo brenkanje na gitaro.

Vojvoda Guiški je prebledel in prisluhnil kakor uklet.

"Ta glas! Oh, to je ona!... Kdo poje, ciganka? Govori! Saj nisi gluha?"

A tisti mah je skočil iz voza razcapan možak ter sključil svoj stas v globok naklon, ki je bil vse obenem, spoštljiv in zasmehljiv.

"Cigan eHgoder!" je zamrmral Henrik Guiški in čelo mu je pobagrenelo.

"Ne srdite se na ubogo žensko, Visokost", je izpregovoril klatež. "Saizuma je, nesrečnica, ki sem se je usmili nekdo, ko so jo blazno vrgli iz ječe... Domišlja si, da ne sme živiti duši pokazati obraza, ker bi vsi čitali na njem kaj vem kakšen greh... Toda srečo vam rada pove, ako izvolite."

"Ni treba! In kdo si ti? Odkod prihajaš in kam si namenjen?..."

"Prihajam s konca sveta, Svetlost; namenjen pa sem v Pariz, ki je sveta središče! Kaj sem? Belgoder, prvi in zadnji tega imena, glumač, požiralec mečev in vnet za vsak drugi koristen posel, ki se ponudi. Izvolite li, da vam priredim predstavo? Pokažem vam..."

"Dovolj, cigan!... Povej, ali nisi bil pred tremi meseci v Orléansu?"

"Bil sem, Svetlost!" Belgoder je le iztežka utajil nasmeh. "Bil sem tam s svojo družbo, vstevaj"

Produkcija žitaric ne krije doslej domače potrebe tako, da se mora mnogo zrnja uvažati. Samo za uvoženo pšenico je Č.S. leta 1934 plačala 750 milijonov čeških kron.

Češkoslovaška uvaža iz inozemstva celo vrsto proizvodov kot so: bombaž, konoplja, svila, volna, lan, usnje, kože, kava, čaj, kakao, dišave, južno sadje, tobak del žitaric (pšenica in koruza), svinje, sol, brve itd.

Izvaža pa: sladkor, sladni ječmen, hmelj, pivo, premog, les, steklo, stroje, glasbene instrumente, papir čevlje, rokavice, tekstilne proizvode in konfekcijske, železnino, porcelan itd.

Bankarstvo je bilo še pod Avstrijo na Češkem silno razvito. Ipak za časa Avstrije 70% češkega bankarstva je bilo pod vplivom dunajskih in budimpeštanskih velebank. L. 1922 je bil uveljavljen zakon o bankarstvu. Na nje ga temelju nobena tujezemska banka niti podružnice, ne more vzdrževati na Češkoslovaškem. L. 1934 je znašal kapital češkoslovaških bank v okroglih številkah 2000 milijonov Kč, denarnih zavodov pa je bilo 8.076. Državni proračun Č.S. znaša okrog 16 milijard Kč letno. Obrestna mera Narodne Banke je trenutno 6%, L. 1934 je bilo 7679 milijonov Kč papirnate-

ga in kovanega denarja v prometu. Bankovci imajo 31.67% kritja v zlatu in srebru.

Češkoslovaška ima 13.466 km železniške mreže. L. 1934 so prevozile č.s. železnice 98 milijonov ton blaga.

Zrakoplovstvo je doseglo uprav nesluten vrhunec, tako, da je Praga danes eno izmed glavnih zrakoplovnih križišč v Evropi

Ko sem prišel pred 23 leti v Argentino, bi bil Slovence lahko preštel na prstih obeh rok, Čehov pa je bilo takrat že lepo število. V Buenos Airesu na Paseo Colon so imeli svoje društvo, kjer je bilo moje prvo zatočišče. Slovaki pa takrat še niso prihajali v Argentino, najbrž jih je bilo tu tako malo kot Slovencev. Severoameriški plavži so jih v onih dobah vabili v svoje žrelo. Danes pa je slika narobe: več bo v Argentini Slovkov kot pa Čehov. Češko-vaški konzularni urad v Argentini zatrjujejo da biva danes na argentinskem ozemlju okrog 50.000 Čehoslovakov. V čast se jim lahko zapiše da so prinesli seboj iz stare domovine priznano češko delavnost, poštenje ter inteligenco.

Mnogo izvrstnih Čehov sem spoznal v Argentini, ki so zapustili v meni tako lepe spo-

mine, da jih ne smem obdržati zase, temmanj ker mnoge z njih že krije argentinska gruda.

Prvi Čeh, ki sem ga spoznal v Argentini je bil Gustav Šimaček, ki je ob mojem prihodu v Argentino bil lastnik sijajno uspevajoče restavracije v ulici 25 de Mayo. Njegovi opoldanski gostje so bili sami uradniki bank in veletrgovin, delujočih v buenosaireski "city", sinovi vseh mogočih narodnosti. V desetih, petnajstih jezikih se je ob poldne kramljalo v njegovem gostišču. Šimaček — ki je vzdrževal po 12—15 natakarijev — je imel ta poseben vonj, da je izbral vsakega natakarija iz druge narodnosti, tako da je že v svojih natakarijih imel nekaj poliglotski institut. In ljudje so radi zahajali, ker je poleg izborne hrane vsak gost bil postrežen v svojem rodnom jeziku. In včasih se nas je natrpalo ob poldne po 200—300 oseb. In ker nam je bančnim uradnikom čas bil posebno kratko odmerjen, so krozniki kar tako frčali na mizo. Prikrojil pa je Šimaček v jednici mize s tablicami. Ena je bila skandinavska, druga angleška, nemška, češka, poljska, jugoslovanska itd. miza. K mizi s tablico se je smel vsteti samo pripadnik dotične narodnosti. Šimaček je delal denarja kot pečká. Ali

čudo vseh čudes, pevko Violetto, ki poje tako sladko, da se taja vse, kar je najtrjega: ledeniki, skale in celo knežja srca... Vaša Svetlost naj jo izvoli pogledati! Violetta! Violetta! Violetta! Pridi že, da bi te vrag! A, evo je!...

Petnajstletna deklica je trepetaje stopila na sprednji konec voza:

"Evo me, gospodar... Evo me!..."

Vsa petdesetorica jezdecev, ki so obdajali Henrika Guškega, se je zdržnila od obžudovanja. Vojvoda jo je gledal ves zavzet.

"Da", je pomislil, "to je ona. Pogled nanjo me omamlja kakor tisti dan, ko sem jo prvič uzel. A čemu, grom in strela, se neki vznemirjam?... Ciganova hči bo moja, da le trenem z očmi!" Ciganova hči je bila resnično čudo vseh čudes, kakor je rekel Belgoder. Vsak je moral ostrmeti pred to ljubko pojavo z razčesanimi zlatimi lasmi, ki so bili tako čudno podobni lasem ciganke Saizume. Njene sinje oči so sijale čisteje od zarje pomladnega dne...

Videč tujce, da jo prodirajo z lakomnimi pogledi, je preplašeno sklonila glavo. A v tem je spoznala vojvodo Guškega in se je stresla od groze. Skrila se je za usnjato zaveso ter planila k ženski, ki je ležala na slamnjahi blede kakor smrt in trudoma soplja.

"Mati!" je zamrmrala Violetta. "Neznaneč iz Orleansa je tu! Oh, strah me je!..."

Beseda "mati" se je iz njenih ust čuda malo podala tej ženski z vsakdanjim obličjem, čeprav je bilo polno dobrote.

"Ubogi otrok!" je zahropila bolnica. "Kmalu... te ne bom več mogla... braniti". Da bi se te Bog usmilil... in bi ti poslal rešitelja..."

"Rešitelja, mati? Odkod naj se ga nadejam? Gori je mi!"

"Zaupaj, Violetta... Misli na mladega moža, ki se te nikoli ni upal ogovoriti... Zdi se mi, da mu vidim v dušo... ljubi te iz čistega srca!..."

Violetta je polglasno viknila ter si zakrila obraz z rokami.

"Violetta! Violetta!" je kričal cigan. "Ali naj pridem pote?"

"Pusti dekle pri miru!" je ukazal vojvoda Guški, sklonivši se k Belgoderu. "Odgovori mi: ali greš v Pariz?"

"Da, Svetlost. Jutri, na dan cvetličnega semnja, bom z Violetto na Grévkem trgu..."

"Dobro. Poberi!"

Cigan je v zraku prestregel polno mošnjo zlata. Henrik Guški se je sklonil še nižje.

"V tej mošnji je deset zlatnikov. Deset takih mošnji dobiš, ako zvesto izpolniš vse, kar ti pride nekdo naročit v mojem imenu."

Belgoder se je priklonil do tal. Ko se je vojvoda postavil na čelo svojih jezdecev in so v dir odjahali proti Parizu, se je strupeno ozrl na voz, kamor je bila izginila Violetta, in je polglasno zarenčal:

"Ura moje osvete se bliža!"

II.

Na Grévkem trgu.

V ozadju široke dvorane, polne umetnih tkanin in bogatega pohištva, je pod zlato izvezenim svilenim nezom nepremično sedela ženska v dragocenem naslanjaču iz rezljane ebenovine.

Ta ženska je bila očarujoča krasotica z velikimi, globokimi očmi; neizreklija skladnost njenih črt in njene pojave je izražala prekipevajočo čuvstvenost nebrzdane duše, veličanstvo vladarice, ponosno brezstidnost starodavne hetere, dostojanstvo device in drznost davnih barbarskih vojníc, vse obenem.

Vstopil je mož v bogati in mrki kavalirski obleki od črnega baršuna; njegov obraz je bil blede, kakor okamenel v bolesti, ki ga zanjo ni leka na zemlji. Pred ženo na ebenovem prestolu se je ustavil in pripognil koleno.

Ne da bi se začudila temu spoštljivemu ali morda celo pobožnemu pozdravu, je obasno iztegnila roko proti širokemu, odprtemu oknu. Plemič se je vzravnaval in se prijel za srce, kakor da ga je mahoma zaskočila vsa sila strašnih spominov...

Žena pa je izpregovorila. Nobena beseda ne bi mogla označiti neusmiljene odločnosti njenega glasu.

"Kardinal", je dejala, "dala sem vam ukaz. Izpolnite ga."

In kavalir je odgovoril, kakor da ni v njegovih besedah ničesar nezasiščenega:

"Volja Vaše Svetosti naj se zgodi..."

"Vaše Svetosti!... Naziv vladarja vsega krščanstva, najvišjega svečenika katoliške Cerkve!..."

"Kardinal" je povzela, ne da bi trenila z očmi, "izrekli ste opasno besedo. Ako sem v Rimu to, kar me imenujete, dedična prvosvečenitva papežinje Giovanne in nadaljevalka njenega dela — v Parizu sem sama hi Lukrecije Borgia: princesa Favsta!"

Plemič, ki ga je imenovala kardinala, čeprav ni

nosil cerkvene obleke, jo je poslušal tako, kakor je svetopisemski Mojzes na Sinajski gori poslušal glas iz višav. Nato je z izrazom tajne groze stopil k oknu, nastopil se in pogledal na trg.

Bilo je dan po krvavi borbi na barikadah. Pariz, ki je večeraj zapodil svojega kralja, je danes slavil vijolice in rožo; zakaj pobune in cvetke so temu mestu od pamtiveka navečja slast. Na Grévkem trgu, ki se je solnčil v žarkih prekrasnega majevga jutra, se je veselo prerivala pisana množica praznično oblečenih izprehajalk, razcapanih beračev, gizdavih imenitnikov in glumačev.

Baš tedaj, ko je kardinal pogledal skozi okno, je postalo gibanje ljudstva na obeh koncih trga živahnejše.

Z enag konca se je bližala velika pokrita telega; spredaj je sedel na njej Belgoder in poganjal kljuse, kakor bi se bal zamuditi sestanek, ki ga je bil večeraj obljubil.

Z drugega konca je prihajala na trg skupina mladih velikašev v oklepih od bivolovega usnja in z bojnimi meči ob bokih. Sredi med njimi, za glavo višji od svojih tovarišev, je jezdil ves mračen in zamišljen vojvoda Henrik Guški, Brazgotinec, pariški kralj...

Zdelo se je, da ne vidi ničesar, ne spoštovanja in strahu, ki sta upogibala tilnike ljudstva ob njegovem bližanju, ne ciganke Saizume, ki je v svojem raztrganem plašču in z rdečo krinko na obrazu korakala ob telegi, ne Belgodera, ki je mahal z rokami in kričal na vse grlo:

"Predstava bo! Le bliže, gospoda moja! Takoj bo predstava, vsak jo lahko vidi! Kaj lahko vidi, me vprašate? Nagačenega leoparda, ki mi ga je poslala nubijska kraljica! In ne samo tega, gospoda moja! Videli boste slavnega Croassa, kako se hrani s kamenjem! Videli boste glasovitega Picouica, ki žre goreče predivo!... Bliže, gospoda, bliže! Takoj se začne!..."

In kardinal je s svojega okna videl Guisa, kako je krenil k Belgoderu! Obrnil se je proti ebenovemu prestolu, rekoč:

"Prišli so!..."

Princesa Favsta je vstala, pristopila h kardinalu in obstala zraven njega kakor marmorna boginja.

"Violetta! Violetta!" je kričnil Belgoder, ko je zagledal vojvodo, da prihaja k njemu.

Dekle se je pojavilo na sprednem koncu telege, nedolžno in nežno kakor jutranja zarja.

(Nadaljevanje)

PRIMORSKE VESTI

Fašistična manifestacija katoliške akcije.

Pred dnevi se je sestel upravni odbor Katoliške akcije za goriško škofijo k slavnostni seji, ki je bila posvečena proslavi visokega odlikovanja goriškega nadškofa msgr. Margottija, ki ga je prejel zaradi svojih zaslug za italijanstvo v inozemstvu, kjer je pred leti deloval kot papeški diplomatski zastopnik. Predsednik odbora msgr. Mazzi je imel govor, v katerem je poudarjal, da bo goriška Katoliška akcija tudi v bodoče zvesta imperatoriju. Katoliška akcija občuduje in je hvaležna duceju za njegovo delo ter si bo zaradi tega z vsemi sredstvi prizadevala, da bo sveto načelo oblasti zmerom spoštovano. Tudi drugi govornik msgr. Monti je izrazil hvaležnost za to, da je sedanji režim ustvaril iz državljana — apostola in vojaka ob enem. Nadškof Margotti pa je izrazil svojo neomejeno hvaležnost vladarju in duceju za novo gesto njune dobrotnosti napram njemu in cerkvi.

V Gorici se bo vršil konec oktobra proces proti Ivani Ipavčevi, Mariji Novinčevi, Luki Kalanu in Francetu Najadu, ker so brez dokumentov zbežali v tujino.

Pred goriškim sodiščem se je vršil v ponedeljek proces proti 25-letnemu Štefanu Černetu iz Gorice, ki je po obtožbi 23. septembra 1935. brez rednega potnega lista zbežal v inozemstvo in se tako odtegnil svojim vojaškim obveznostim. Černe je bil obsojen v kontumaciji na 2 leti in mesec dni zapora ter 20.000 lir denarne kazni.

V Cerknem so napravili karabinerji na neko ovadbo hišno preiskavo pri 25-letnem Francetu Močniku. V njegovem stanovanju so našli neko staro avstrijsko puško, zaradi česar je bil Močnik prijavljen sodišču.

prišlo je, kakor pravi oni nemški pregovori: kedar se medvedu predobro godi, gre rad na led. In evo ga modrega inteligentnega Šimačka v vrtimeu strasti. Vrgel se je na konjičke, in konjički so njega pozobali kakor že marsikoga pred njim in za njim. Nekega nedeljskega popoldneva se je napotil na konjsko dirkališče v buenosaireškem predelu Palermo ter tam s ponesrečenimi stavami na konje požvižgal vse svoje premoženje, koje si je priboril v dolgih letih znoja in truda. To ga je spravilo v finančne poteškoče z upniki in dobavitelji, vse skupaj pa ga je tako potrla, da se ga je lotila srčna napaka, ki ga je po par mesecih l. 1915 položila v grob.... (Nadaljevanje)

Franjo Husnaur

F. QUIROGA 1441 — Na Dock Sudu

SLOVENSKA LEKARNA

Vam nudi najboljša zdravila po niski ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporočila se

Pomota. Pred dnevi je neki italijanski profesor izdal knjigo o naravoslovnih vedah za srednje šole, v kateri je pomotoma omenil Istro v taki zvezi, kakor dane bi pripadala Italiji. Tržaški listi so zaradi tega takoj napravili napol politično afero, češ da bi moral profesor po 18 letih "osvobojenja" in 14 letih fašistovske dobe pač vedeti, da spada Istra v Italijo in ne morda v Jugoslavijo ali (zaradi lepšega) celo v Bolgarijo ali Albanijo.

Poostreno nadzorstvo nad cenami blaga v trgovini na drobno. V smislu poslednjih sklepov vlade so v posameznih pokrajinah že uvedli zelo poostreno nadzorstvo nad cenami blaga v prometu na drobno. Tudi goriški in istrski prefekt sta izdala te dni razglas, v katerem posebej opozarjata na sankejske določbe še zmerom veljavnega dekreta iz leta 1923, ki določajo za vse one, ki bi izvršili kakršenkoli prestopki proti določbam o cenah, kakor jih določajo vsakokratni uradni ceniki, globe, ki segajo od 50 do 10.000 lir. V težjih primerih je določena tudi zaporna kazen do treh let.

Na goriškem učiteljsku je te dni napravilo abiturientske izpite 37 dijakov in dijakinj. Med njimi je tudi 7 študentov slovenskega pokoljenja, kakor izhaja to že iz njihovih primkov, kolikor doslej še niso bili poitalijanceni.

Tržaški šolski skrbnik je s posebnim razglasom opozoril starše, da morajo svojo dečo po dovršeni osnovni šoli, kolikor ne obiskuje stalih srednjih šol, vpisati na strokovne šole, ki jih mora obiskovati vse do dovršenega 14 leta.

Goriški občinski odbor je na svoji seji pretekli petek razpravljal o občinskem proračunu. Med drugim so bili določeni 3 milijoni lir za nova javna dela, tako za nekatere šolske zgradbe, za spomenik na Oslavju in nove ceste. Dobro tretjino te vsote bo treba kriti s

posojili ali pa s prodajo občinskih nepremičnin. Poleg tega je občinski svet določil tudi 1,260.000 lir za zimsko pomoč revnim Goričanom, kar predstavlja glede na take socialne potrebe mesta že skrajni minimum.

V Gorici je občinski stavbeni odbor zaradi regulacije mesta predlagal podestatu, da izda potrebne odredbe, po katerih naj bi se podrle nekatere hiše v dveh centralnih ulicah mesta, obenem pa tudi vojašnica alpinskega polka na Travniku. Stroški za ta dela so proračunani na 250.000 lir. Sredstva naj bi se zbrala s prodajo nekaterih občinskih zemljišč.

Demografski podatki. V goriški pokrajini se je meseca septembra rodilo 289, umrlo pa je 211 ljudi. Od tega odpade na Gorico 66 rojstev in 62 smrtnih primerov. V istrski pokrajini se je v tem mesecu rodilo 537, umrlo pa je v tem mesecu rodilo 537, umrlo pa je 297 ljudi. Naravni prirastek znaša v Istri kar 240, v Puli, ki šteje približno eno šestino prebivalstva celokupne pokrajine, pa le 19 duš.

Delavce, ki imajo biti nameščeni v Vzhodni Afriki so pričeli sedaj zbirati na poseben način. Komisariat za notranje preseljevanje je odredil neke vrste naborov med brezposelnimi delavci. Po ter odredbah bo morala dati Istra 500, goriška pokrajina pa 250 delavcev, ki bodo nemudoma odposlani v zasedeno Abesinijo.

Po vsej Julijski Krajini so se kakor tudi drugod pričeli nabori letnika 1916. V Trstu se vrše nabori že od 15. oktobra dalje. Listi opozarjajo, da bodo vsi oni, ki se ne prijavijo k naborom prijavljeni sodišču.

Istrska prefektorna oblast je izdala slično kakor magistrata v Gorici in Trstu odredbo, po kateri je prepovedana prodaja vseh vrst novega vina do 30. novembra t. l. V Istri je ta prepoved vzbudila precejšnjo pozornost, ker so

Naročite si prvi slovenski izseljenski

KOLENDAR

v Južni Ameriki za leto 1937

Obsegal bo 160 strani z vsemi potrebnimi nasveti, kako se napravi vpoklic itd., itd., ter bo vseboval tudi članke o gospodarstvu in zdravju ter druge leposlovne črtice raznih sotrudnikov. Obenem pa bo Kalendar bogato ilustriran s slikami od tu in iz domovine.

Tiskali bomo samo toliko Kalendarjev kolikor bo prednaročnikov, zato ne odlašajte več, ker je čas samo do 15. novembra, ker potem začnemo tiskati.

Naročite ga lahko naravnost na uredništvu Slov. tednika kakor tudi pri vseh naših zastopnikih.

CENA \$ 1.50; po pošti 30 cent. več.

doslej običajno prepovedali prodajo novega vina do 31. oktobra vsakega leta.

Tudi goriški podesta je prepovedal prodajo novega vina po vseh lokalih na področju goriške občine do 31. oktobra. Poročali smo že o slični odredbi v Trstu.

V Trstu so v nedeljo zelo pompozno proslavili stoletnico paroplovne družbe "Lloyd Triestino". Vse mesto je moralo biti v zastavah in pri proslavi so sodelovale vse fašistične organizacije. K proslavi so prišli genovski vojvoda, prometni minister Benni in državni podtajnik Host-Venturi.

V Portorožu imajo centralno pilotsko šolo. V zadnjih dneh so se podobno kakor v Puli razširile po letovišču govorice, da bo šola ukinjena, kar je seveda izzvalo med prebivalstvom mnogo vznemirjenja. Sedaj je moral državni podtajnik pri ministrstvu general Vale prav tako kakor Baistrocchi glede 73 pešpolka v Puli pomiriti ljudi v Portorožu s posebnim zagotovilom, da tudi tamkajšnja šola ne bo ukinjena ali premeščena.

Zadnje prostovoljno 5% posojilo so v goriški pokrajini podpisali v skupnem znesku 38 milijonov lir. Da je bila dosežena ta v ostalem srazmerno majhna vsota, je pripisati predvsem okoliščinam, da so smeli ljudje zamenjati prejšnjo 3,5% rento za novo posojilo, kar jim je spričo višjih obresti tudi konveniralo. Koliko je znašala subskripcija v gotovini, ni znano.

V Poreču, kjer imajo edino srednjo kmetijsko šolo za vso Julijsko Krajino, se je vršil zadnje tedne strokovni tečaj za podeželske učitelje, ki jih mislijo namestiti pri tako zvanih Fainovih kmetijskih tečajih. Tečaja se je udeležilo 63 učiteljev iz 12 pokrajin.

Na Goriškem ima telefonske zveze z ostalim svetom od vseh 42 le 10 občin. V nekaterih med njimi nimajo niti brzojavnih naprav. Zlasti so v tem pogledu zaostale občine okrog Idrije, v srednji Soški dolini, okrog Črnega vrha, v Trnovskem gozdu in Brdih. Šele v zadnjem času je našla goriška pokrajinska uprava potrebna materialna sredstva. Pri zavodu za socialna zavarovanja je najela 1.350.000 lir posojila, kolikor znaša proračun za napeljavo in instalacijo telefona v omenjenih 22 občinah goriške pokrajine.

Dekanska občinska uprava je prodala večje občinsko zemljišče v vasi Gabrovci. Razlogi za to niso znani, vendar občani niso zadovoljni, da se odtujujejo zemljišča, na drugi strani pa nakupujejo več ali manj nerentabilni vrednostni papirji.

V Polju pri Roču nameravajo zgraditi novo šolsko poslopje. Občinska uprava pri Roču je že odstavila državi potrebno zemljišče Transakeijo je te dni potrdil tudi pokrajinski svet.

"Balilska" organizacija na Goriškem šteje po poslednjih podatkih pokrajinskega odbora skupno 30.883 članov in članic. V društvu "Balilli" je vpisanih 12.995 dečkov, "malih Italijank" je 11.777, avangardistov 3.720, "mladih Italijank" pa 2.421. Pretežna večina izmed njih pripada šolskim organizacijam.

Iz Jugoslavije

DRAMATURG JOSIP PAVIČ

Po dolgi bolezni je preminul znameniti član zagrebaške drame Josip Pavič. Njegovo soprogo je smrt idealnega moža tako potrla, da je segla po samokresu ter si je pognala kroglo v srce.

Pokojni Pavič se je skoroda sam dvignil do popularnega igralca in dramaturga. Sprejel je vsako tudi najmajšo vlogo ter jo je mojstersko izdelal.

Njegov zakon z gospo Nato je bil eden z najidealnejših in ni čuda če žena ni mogla preboleti smrti svojega moža ter se je odločila mu slediti.

JELENI V KRIMSKIH GOZDOVIH

Lovska strast je bila popolnoma zatrla jelenov v krimskih gozdovih. Leta 1918 pa jih je nedolgo odhajajoča avstrijska vojska iz italijanskega bojišča prignala iz Windischgraetzovih gozdov v tiho krimsko gorovje kjer so se že prav lepo razmnožili in jih je prepovedano streljati.

UTEMELJITELJ SLOVENSKE STENOGRAFIJE

Profesor Fran Novak, ki praznuje 80 letnico rojstva, je tako natančno izdelal slovensko stenografijo, da se lahko meri s kakoršnokoli drugo v Evropi, da celo prekaša vse.

Žalostno je to, da se take vrste može dandanes maj spoštuje in ceni ter vpoštevata kakor kake generale.

POGREB SLOVENSKEGA ZNANSTVENIKA

Po velikem delu za slovence je legel k večnemu počitku ravno na svoj 89 rojstni dan rastlinoslovec Martin Čilenšek.

Kakor je Franc Erjave seznanil slovence s živalmi, tako je vrata v spoznavanje našega razlinstva odprl njegov sošolec Ivan Tušek. Toda veliko knjigo o škodljivih rastlinah je položil na mizo še le Martin Čilenšek.

Če naši kmetje poznajo po imenu razne evetlice in trave, strupene in koristne, se imajo zahvaliti prav Tušku Čilenšku.

Pogreba se je vdeležilo samo peščica ljudi, ker časopisje pač ne piše, če umrje učenjak, da je umrl velik mož, zato se nihče ne zmeni, ko umirajo resnični prijatelji ljudstva.

POKVARENJA MLADINA

Pri Mariji Robičevi v Bežni blizu Maribora, je bil uslužben 17 letni pastir Ernest Hostinger. Robičeva ga je vzela v službo radi revščine njegove matere ki je imela šet otrok in je bila vdova.

Nekega večera ko je Robičeva ravno molzla je prišel od zadaj pastir ter jo je vdaril s sekuro po glavi, da je takoj nezavestna obležala, potem pa jo je posilil in nato z nožem vso razrezal, potem se je pa še sam obesil na bližni tram.

MALI JUNAK

Nidolgo tega ko je nastal požav v Dragi pri Ljubljani ter je vse poslopje zgorelo.

Če bi ne bilo 13 letnega Ljubota Bartola bi gotova vsa družina zgorela, oče mati in pet bratov in sestic. Pri tem pa se je mali Ljubo tako opekel, da so ga morali pripeljati v ljub-

Dr. J. HAHN

NOTRANJE BOLEZNI — PREZGODNJE ALI ZAKASNELO PERILO
JAJČNIK — MATERNICA — BELI TOK — ŽELODEC — DROBOVJE —
OBISTI — SLABA KRI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI.

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

SPREJEMA OD 3—8 ZVEČER — PLAČEVANJE TEDENSKO ALI MESEČNO.

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Pošne slike od \$ 5.— dalje. Obiščete nas lahko vsak dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti!

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

ljansko bolnico kjer je po nekaj dnevih podlegel.

To bi seveda ne bilo najvažnejše, saj nesreč je dan danes po vsem svetu mnogo in človeških žrtev tudi ampak junakov je malo ki bi za druge samih sebe žrtvovali.

Tak je bil mali Ljubo. Rešil je očeta in mater ter brate in sestre ter pritem žrtvoval samega sebe. Ves se je ožgal pri svojem samaritanskem delu tako, da se je vsled bolečin valjal kot brezumen po snegu ter se je potem z vso težavo zavlekel k sosеду na peč, brez da bi ga kdo opazil do drugega dne.

Drugi dan so ga spravili v ljubljansko bolnico. Nič ni tožil, samo ves čas ga je skrbelo, kako se imajo satrši bratje in sestrice, ko jim je vse zgorelo.

Dan pred smrtjo je želel videti očeta ki se je takoj pripeljal v Ljubljano, ko so mu sinovo željo sporočili. Ljubo je tedaj povedal očetu, da bo jutri umrl in res je drugi dan umrl.

Ko je bil oče pri njem, je Ljubota samo to skrbelo, če ima oče dovolj obleke in če imajo bratje in sestrice ter mati kaj jesti. Sam pa ko so ga bolečine najbolj skelele je pel "Gor čez jezero, gor čez gmajnico, kjer je dragi moj premili dom, kjer so me zibali mamica moja in prepevali: Haj, hajo..."

Kmalu se je po celi Ljubljani in slovenskem raznesla vest o malem junačku. Ko je umrl, niso mogli priti k pogrebu mati, bratje ter sestrice, ker niso imeli kaj obleči. Tedaj se je odločila neka dobra gospa, da je šla od hiše do hiše, da nabere potrebno svoto, da se prepelje truplo na domače pokopališče.

Trkala je na vsa vrata in ravno tam kjer bi lahko kaj dali, ni dobila nič. Največ so dali navadni meščani, uradniki in delavci ter služkinje in perice.

Omenjena gospa pravi: Kje je srčna kultura pri bogatinih?

Nikjer je ni, prav nikjer, to si kar vsi zapomnimo.

Bog bogatinov je denar in samo denar. Srčna kultura je pri tistih ki sami razumejo in poskušajo, kaj pomeni medsebojna ljubezen in pomoč v sili.

KONEC ZLOČINOV IVANA BEZOVŠKA

V začetku avgusta smo poročali o aretaciji zloglasnega vlomilca Ivana Bezovška iz Gornjega grada, ki so ga prijel v Kamniku. Skušal je pobegniti stražniku; po divji dirki po kamniškem predmestju pa je le padel v roke oblasti. Uklenjenega so naslednji dan odvedli na orožniško postajo v Gornji grad, kjer je skesan priznal vse grehe kakor prej v Kamniku. Hlinil je kesanje in vdanost v svojo usodo, pri tem pa je čakal samo prilike, da pobegne, kar se mu je tudi posrečilo. Z uklenjenimi rokami je skočil iz prvega nadstropja in odbrzel Kljub najenergičnejšemu zasledovanju ga niso mogli prijeti, ker se je vedno znal spretno skrivati. Po trimesečnem zasledovanju pa je zdaj padel v roke kamniškimi orožnikom.

Bezovšek je sila nevaren vlomilec, ki je bil zadnje čase po svojem begu prava pokora za gornjegrajski okraj Strahoval je vse okoliške vasi gornjegrajske obične in izvršil celo vrsto drznih vlovov sam ali pa v družbi pomagacev, katere je usposobljal za vlomilski posel. Organiziral je že cele vlomilske bande in bi postal pravi Čaruga, kakor so ga ljudje že pričeli nazivati. Bezovšek je rojen 29 aprila 1912 v Gornjem gradu in je zelo prikupne zunanosti ter zna elegantno nastopati. Ženske celo pravijo, da je kavalir. Te lastnosti ga na zunaj ščitijo pred sumničeni, posebno ker se zna v družbi vesti zelo neprisiljeno, tako da

človeku niti v glavo ne bi padlo, da ima opraviti z nevarnim vlomilec. Zato je tudi razumljivo, da se je znal tako spretno izmikati pred oblastmi. Povsod je nastopil kot bogataš, saj je n. pr. na Koroškem v Koprivnem v par dneh zapravil 8 jurjev, katere je prej ukraдел v Bočni.

V soboto opoldne so kamniški orožniki zaupno izvedeli, da se Bezovšek skriva v kozolcu posestnika Alojzija Senožetnika na Gozdu v neveljski občini. Utaboril se je v kozolcu, od tam pa se je ogledoval naokrog, kje bi se dalo vlomiti. Trije kamniški orožniki narednik Anton Šerjak in kaplarja Kovačević in Langefus, so takoj s taksijem pohiteli v dolino Črne, odtod pa po skriti poti na Gozd, da jim ptiček še pred večerom ne bi pobegnil. Od treh strani so se previdno približali kozolcu, na katerem je bil skrit Bezovšek. Pozvali so ga, naj se vda. Toda premetni zločinec je ležal v senu nepremično in se ni ganil, da bi s tem premotil orožnike in jih izvalil bliže. Ti so poizkušali na vse načine, da bi ga pripravili do predaje, vendar zaman. Vedeli pa so, da je zločinec dobro oborožen in da je pripravljen braniti se do konca. Končno, po dvehurnem obleganju pa je Bezovšek le omagal, ker se je bal, da ga orožniki ne bi ustrelili. Zaklical je iz senika, da se vda. Vrgel je najprej skozi vrata revolver in naboje ter dvignil roke. Orožniki so ga uklenili in pripeljali okrog 18. na orožniško postajo v Kamnik, kjer so ga zaslišali, nato pa spravili pod varne zapahe sreskega sodišča.

DEKLETA BREZ SLUŽBE SE ZATEKAJO V SMRT

Komaj pred dnevi smo poročali o nenavadnem poizkusu samomora, v katerem je iskala poslednjega zatočišča 20 letna brezposelna služkinja Angela C., nazadnje zaposlena pri neki družini na Sv. Petra cesti. Razparala si je bila

Veliki zaved

RAMOS MEJIA

+ VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.
SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)
KOŽA: Kronični izpuhi, mozoljčki, izpadanje las. Ultravioletni žarki.
ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.
SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.
ŽIVČNE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.
REVMATIZEM: kila, naduha, gota, šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.
PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.
ZELODEC: upadeli, razširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.
ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.
GRLO, NOS, UŠESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.
Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zagamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

RESTAVRANT — PARILLA

IN PIVO ZA DRUŽINE (FAMILIAR)

F I O R D E L L I

Pripravno za bankete — Poseben pokrit prostor na dvorišču.
Odprto čez dan in ponoči

Av. San Martin 2688 — U. T. 59 - 1656

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije · Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOŠKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krune in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

trebuh, a še o pravem času so jo našli domači, da so jo dli z reševalnim avtom prepeljati na kirurški oddelek. Komaj pa so nesrečno mladenko izpustili iz bolnišnice — in zdaj je Angela ostala še brez strehe nad glavo — se je v obupu zatekla za Tivolski grad in vnovič poizkusila na enak način kakor prvič napraviti križ čez svoje življenje. Sprehajaleci so jo našli s prerezanim trebuhom in reševalci so jo spet odpeljali na kirurški oddelek. Sirota bo morala najbrž še nekajkrat na podoben način demonstrirati proti življenju, preden se bo našla kakšna dobra družina, da dekletu, ki ne prosi ničesar drugega na svetu, kakor skromne zaposlitve, pomaga do kruha. Iz Hrenove ulice pa so včeraj prav tako prepeljali v bolnišnico neko brezposelno delavko, ki je ostala brez dela in brez doma, pa je v obupu segla po mišjem strupu.

DIVJAŠKI NAPAD SREDI NOČI V KONJICAH

Kakor drugod, tudi pri nas ne manjka izpadov sovraštva. Vse obsodbe pa je vreden, dogodek, ki se je primeril v soboto zvečer. Poslovodja Kmetijske družbe g. Cini Žagar je opazil okoli 23. ure, da se zbirajo okoli hiše, ki je last Kmetijske družbe in v kateri on stanuje, neke mračne osebe sumljivega obnašanja. Žagar je na to opozoril nameščena Kmetijske družbe Dominika Turjaka. Opazovala sta nekaj časa sumljivo zbiranje, potem pa sta oba skupaj odhitela iz hiše na trg. V gostilni sta našla nekaj svojih prijateljev. Povabila sta jih s seboj na stanovanje, da bi se skupno branili pred morebitnim napadom. Res se je vsa družba podala v hišo Kmetijske družbe. Ko so fantje že delj časa sedeli v sobi Dominika Turjaka in prisluhnili, so spet zaslišali stopinje, po katerih so prisodili, da opreza in pohajkuje več oseb okrog hiše. Mirno so čakali, zunaj pa je šum polagoma utihnil. Okrog ene ponoči so potem fantje zapustili hišo Kmetijske družbe, da se razidejo na svoje domove.

A prav tedaj je bil zaplotniško izvršen napad nanje. Trije napadaleci so planili nad mirne fante z latami in koli. Žagraja so takoj pobili na tla in v temi je izpregovoril svojo žalostno besedo tudi nož. Žagar je dobil nevarno rano tik pod srcem, zamoden je bil od zadaj. Vsi trije napadaleci so po tej zločinski ataki odskočili v temo. Prijatelji so nato hoteli odvesti hudo ranjenega Žagarja k zdravniku. Ali komaj so se pošteno premaknili, že je navalila nanje cela četa, kakih 40 ljudi s koli, latami, noži in samokresi. Divjaški napadaleci so bili v veliki premoči: 40 proti 7. Dobro oborožena fante, ki se pač niso nadejali takega divjaštolpa je seveda lahko pregnala nazaj v hišo kega napada. Franjo Brtoncelj, ki je vodil ranjenega Žagarja, je bil od napadalecev na pragu Žagarjevega stanovanja s koli in noži pobit na tla in je obležal na tleh, nezavesten, ves v krvi.

Napadaleci so streljali. Tedaj so prihiteli in pred njimi se je vsa divjaška tolpa strahopetno razbežala. Ciril Žagar je navzlic hudi rani pod sreem dvignil nezvestnega Brtoncelja in ga spravil v kuhinjo, ter mu skušal obvezati nevarno rano na glavi. Med tem pa je že prihitel zdravnik dr. Goričar, ki je obema ranjen-

BELA KUGA SREDI PLODNE JUGOSLAVIJE

Preseljevanje z dežele v mesta — Preveč otrok v revnejših, premalo v rodovitnejših kmetijah.

Zdrave, gospodarsko močne kmetije so bile že od nekdaj steber države. Čvrsta celica, kmečka hiša na vasi je dovajala kulturi in biološko-fizičnemu razvoju naroda krepke sile, ki so neprestano oplajale velika državna središča. Čime je opešalo zaledje, je s propadanjem dežele bledela tudi isrečna zvezda narodov in v zamrli prostor so vdirale sveže osvajaalne sile.

Ko so stari Rimljani iz podjarmljenih pokrajin pričeli uvažati ogromne množine žita, je propadal doma kmečki stan, ki ni mogel prodati več svojih pridelkov. Poljedelec je zapustil zemljo, iskal v mestih lažjega zaslužka in razni oblastniki so izkoriščajoč bedo priseljencev za svoje namene, pospešili propast države. V državljanskih vojnah se je izčrpala nekdanja moč naroda, država je hiralna zmerom bolj in končno zpadla soletja negotovi usodi.

Z razvojem industrije je v 19. stoletju silno naraslo človeštvo. Angleški nacionalni ekonom Robert Malthus je tedaj dvignil svoj glas, predlagajoč spolno vzdržnost. Zmernejše njekove nauke so učenci zavrgli in že je

neomaltuzianizem na pohodu

proglasil vsa sredstva, ki bi naj preprečila številne porode, za dovoljena. Civilizirane države je zajelo mišljenje, da mnogo deee ni blagoslov, temveč poguba ljudstva. Racionalizacija življenja med moškim in žensko se je naglo razpasla na Francoskem, kjer je kmečki stan naglo propadal. Po cele vasi so na pre-

cema nudil potrebno pomoč in se mudil pri njih nad dve uri. Stanje ranjencev je še vedno nevarno, vendar jih zdravnik stalno nadzoruje. Napadenci so večino divjaških napadalecev prepoznali in ugotovili, da stanujejo skoraj vsi izven konjiškega trga. O tem žalostnem izpadu podivjancev bo seveda govorilo sodišče. Ciril Žagar je znan nacionalist, ki se je pogumno boril tudi na Koroškem.

Krojačnica MOZETIČ

Nudi cenj. rojakom veliko izbero vsakovrstnega blaga za poletne obleke, kakor tudi perila in vseh drugih moških potrebščin.

SLAMNIKI

so na prodaj po cenah kakor jih ne dobite nikjer.

Prepričajte se!

Sebastjan Mozetič

BUENOS AIRES
5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

hodu v 20. vek imele ogromen presežek odraslih prebivalcev, deee vedno manj. Povrh je kolonialni uvoz cenenih poljskih pridelkov izpodrinil domače proizvode — Francija se je znašla na usodnem razpotju za bodočnost. V l. 1922 je imela republika 11.696.000 družin, od teh jih je bilo 1.930.000 brez deee, 3.668.000 z enim, 2.776.000 z dvema otrokoma. Prebivalstvo se je v zadnjih 80 letih, večinoma po mestih, pomnožilo le za 4 milijone, v Rusiji n. pr. že v desetih letih za 3 milijone ljudi. Še pred 80 leti je živelo na kmečki zemlji Francije 65% prebivalstva, dandanes komaj še 50%! Poljskih delavcev primanjkuje in francosko zemljo obdeluje vsako leto tudi mnogo naših sezonskih delavcev.

Zadnje desetletje se je Francija odzvala klicu narodove bodočnosti. Odstotek rojstev se je povečal in že je presegel Nemčijo, Anglijo, Belgijo, Avstrijo, Švico itd. Daleč v ospredju glede rojstev so slovanske države, katerih letni prirastek po zadnjem štetju navaja dr. R. Savnik takole: Rusija 2, Bolgarija 1.8, Jugoslavija 1.6, Poljska 1.5, Češkoslovaška 0.8, Rumunija 1.4, Španija in Portugalska 1.1, ostale države beležijo pod 1% prirastka.

Prizadevanje držav, da pridelajo doma čim več potrebščin za industrijsko rabo in prehrano prebivalstva, je oslabilo zaslužek dežele. Poljedelec s številno družino družino je moral za novim zaslužkom po svetu, nastalo je notranje

preseljevanje iz vasi v mesto

Bruseljski znanstvenik dr. V. Deznai je že pred leti izdal posebno študijo o zadržnem razvoju dežele k mestu ter dognal nagel porast prebivalstva velemest. L. 1500 je bilo na svetu le 7 velemest z nad 100.000 prebivalci, 100 let pozneje jih je bilo že 13, l. 1700 14, l. 1800 21. V letu 1872 so našli na vsem svetu 164, dvajset let kasneje 270 velemest. V začetku našega stoletja je bilo na zemlji 326, l. 1930 že 570 velemest. Po zadnjem štetju so našli v

Ruska klinika za vse bolezni

Razpolaga z 10 specializiranimi zdravniki za razne bolezni

Za venerične bolezni spolne bolezni, bolezni krvi, splošno slabost razpolaga klinika s posebnim konzultorjem, kateri se nahaja pod vodstvom poznane specialista za navedene bolezni Dra. A. IZAGUIRRE-a.

Ženske se sprejemajo v posebnih prostorih s posebnim vhom in postereženo po gospej Dr. Matildi Krasting, katera se je diplomirala v Rusiji, v Parizu in Buenos Airesu. — Imamo zdravnike specialiste za vse vrste bolezni. — Žarki X, laboratorij, Električno zdravljenje.

Za bolnike iz notranjosti imamo rezervirane sobe (kakor za ženske, tako tudi za moške) s posteljami. Cena od 1 \$ dalje dnevno. Dajemo nasvete pismenim potom, za mali honorar.

Zdravniški pregled za vsakovrstne bolezni \$ 3.—

Ordiniramo: od 9—12 i 15—21. V nedeljah in praznikih od 9—12.

GOVORI SE SLOVENSKI.

SUIPACHA 28

teh velemestih 198.300.000 ljudi, kar predstavlja 10,6% prebivalstva vsega sveta!

Največ velemest ima Amerika 91, Nemčija 53, Anglija 45, Japonska 30, Rusija 25, Italija 22, Francija 20 itd., Jugoslavija 3. 108 velemest s 47 milijoni prebivalcev je samo na prostoru kakih 600.000 kvadratnih kilom. v severozapadni Evropi, med južno Anglijo in Prago ter Parizom in Kopenhagom. V gostoposeljeni industrijski Evropi je razvoj vasi k mestu sploh silno razvit, če pomislimo, da je bilo še l. 1826 121, l. 1930 že 241 velemest!

Tudi v redko poseljenih pokrajinah sili zmerom več ljudi iz dežele v mesta. Polovica prebivalstva Avstralije prebiva v petih velemestih. Poljedelska naša država je naštel l. 1921 1.464.447 ljudi v mestih, l. 1931 pa že v mestih z nad 2500 prebivalci 1.939.235 prebivalcev. Če prištejemo še mesta izpod 2.500 prebivalcev in vračunamo prirastek naših državljanov v zadnjih petih letih, bo po le slabšem merilu zdaj skoraj že

vsak šesti Jugosloven meščan!

Še pred 15 leti je bilo v Jugoslaviji le 11 mest z nad 30.000 prebivalci, l. 1931 že 16. Prebivalstvo vse Jugoslavije se je v desetletju 1920—1930 dvignilo skoro za eno šestino, od 11.984.911 na 13.930.914. Prirastek za skoraj dva milijona je na posamezne banovine različno razdeljen. Kmečko prebivalstvo drinske, vrbaske, moravske, vardarske in zetske banovine tvori jedro ljudskega prirastka, v obrobni pokrajini se prebivalstvo množi počasneje. Dočim je tod v mestih in okolici prirastek še razveseljiv, nahajamo v Prekmurju, Podravini, Potisju Kvarnerskem zalivu, Gorskem kotarju Liki in na otokih kraje, kjer je prebivalstvo absolutno nezadovolno. Vpadanje prirastka ljudi je iz gospodarskih razlogov v navedenih krajih kolikor toliko razumljivo, dočim je pomanjkuje dece v nekaterih srezih Slavonije, Podravine Vojvodine, zagorske Dalmaacije in celo našega Prekmurja pripisati pojavi neomaltuzijanizma tudi pri nas.

Bela kuga v Jugoslaviji

Je dala povod, da so tudi naši znanstveniki začeli proučevati značilne primere pomanjkanja rojstev posebno v izključno kmečkih okrajih Broda, Djakova, Vinkovcev, Vukovara in Županje.

Splošno je znano, da se je v starih časih rodilo mnogo več otrok kot danes. Aristotel poroča o neki ženi, ki je štirikrat po vrsti rodila pet otrok. Angleška literatura pozna primer žene, ki je po podatkih dr. Bojana Šarca v teku sedmih let imela 21 otrok o drugi spet, da je po-

darila življenje 57, tretja celo 69 neboljencem!

Še pred 150 leti je bil povpreček dece na družino 7, pred sto leti šest, pred 70 leti pet otrok. Na zatonu prejšnjega stoletja je imela povprečno družin le še tri, pred vojno dva otroke.

Vpadanje rojstev v naštetih pokrajinah Jugoslavije ne korenini v hiranju rase. Še zmerom je prirastek krepkejši kot v mnogih naprednejših državah. Dovzetnejši in inteligentnejši Slavonci je rasno krepkejši od ubožnejšega, plodovitejšega dinarskega soseda.

O zdržnosti pred rojstvom v kmečkih vaseh v Slavoniji poroča že stari pisec Matija A. Reljković v delu: "Satiru ili divjak coviku", ki je prvič izšlo 1763. na Saškem. Jezi se na babe, ki poučujejo mlajše, kaj naj store, da ne bodo rodile več dece, da bodo ostale lepe in mlade:

Pa još prije nego s njime ležeš
Kolikogod uzliea zavežeš
Onoliko neće godinica
Tebi sinko dosaditi dica
Tego češ biti lijepa i rumena
Kao da si jučer dovedena itd.

Ko še Reljković tako razpiše o "razposajeni Slavoniji" in seksualni moralni na kmetih, dostavi še o dekletih:

Ja se bojim da je istina,
što govore ljudi od starina:
Bio gavran i čista divojka
te dvi stvari sad je nači muka.

Reljković je bil mnogim sodobnim piscem, posebno duhovništvu prestrog. Toda v l. 1897 in

1902 izišlem "Zborniku za narodni život i običaje južnih Slavena" piše duhovnik Josip Lovrečić o razpasenih običajih v njegovem rodnem kraju, danes bogatem selu, z malo dece, v Otoku pri Vinkovcih: Mlada nevesta, ki ne želi otrok, naj sune v cerkvena vrata z desno nogo rekoč: "Ova vrata čamova ja neka sam jalova". Žena, ki ji je umrlo dete, pa si ne želi več otrok, naj obrne otročička v posteljici tako, da bodo noge pri zglavju rekoč:

Umro mi je plod i rod,
A više mi ne do Bog,
Ni da nosim ni da rodim,
Bog će, da pogodim.

V starih časih je bilo povsod dosti dece, se pritožuje Lovrečić, "danes žene boguju. Rodi jedno ili dvoje, pa više ne če. Često se čuje: Volim se pokrovom pokriti nego još jedno roditi."

"Grišnice zovu se žene koe ubijaju porod, prije poroda", toži svečenik dalje. Žene vračajo kako god znadu, da ne ponesu, i ako ponesu, gledaju da se liše tereta:

Ne boj mi se mila mati
Da ču uredit dite
Ja ču kupit praška
Da utrošim vraška."

Nošnja dukatov je velika strast

v slavonskih vaseh. Velike dukate, eden 600 din vreden, nosijo dekleta okrog vratu, fantje manjše za klobukom. Matere morajo hčeram ostaviti za doto čim več teh dukatov, da se lažje omože. In katera ima več hčera, je pač v zadregi, zato se često čuje: "Da znam, da mi je roditi muško dite, još bih rodila, ali ovako!" Zanimivo je, da tudi v bogatejših domovih matere skrbno pazijo, da ne bi prišla k hiši snaha iz rodovitne družine. Ne žele si mnogo dece pred vsem, da ostane posestvo nerazdeljeno. Tudi na enakopravnost v združnem življenju vpliva rodovitnost žen. Bela kuga žanje po kmetijah v času, ko se v mnogo revnejših pokrajinah Jugoslavije množi prebivalstvo v rekordnih prirastkih. Dva ekstrema, ki vsak zase kličeta po temeljni okrepitvi populacijskega razvoja prav tako, kakor je treba dvigniti za delavoljne roke poljedelca še mnogo neizkoriščene, potopljene zemlje.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v barvah
Odrto tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

Dr. Enrique Daniel Dauge

Zobozdravnik

Sprejema vsak dan izven četrtkov
od 14 do 19 ure

PALPA 2584 — U. T. 73-1900 — Bs. Aires

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENES DE BILIK,
diplomirana na univerzi v Pragi in v
Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.
Sprejema tudi noseče
v popolno oskrbo
Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer
LIMA 1217, I. nadstr.
U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbo
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenosišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ZIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

RESTAVRANT - BAR

nudi vse ugodnosti našim rojakom
Kegljišče. — Vsako nedeljo ples.
Slovenski orkester "Valenko"
Za obilen obisk se priporoča

Štefan Celec

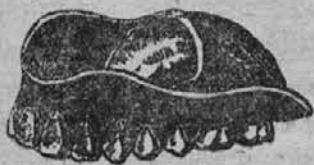
M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Sprejemanje od 9—11 ure in od 3—9 pop.

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—

Nov način in različne vrste stavljanja zob

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dipl. v Progi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.

Entre Ríos 621

U. T. 38 Mayo 8182

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

DOPISOVANJE

Ali je sporazum mogoč in kako?

Pretečeno nedeljo je bil sklican sestanek vseh slovenskih društev, ki delujejo v Buenos Airesu (štiri), da se domenijo, kako priti do tesnejšega prosvetnega sodelovanja, katerega pa se eno društvo ni udeležilo.

Kaj je privedlo sklicatelje sestanka (društvo "Tabor") do tega koraka, je menda že vsakemu poznana stvar. Slabo obiskane prireditve, katere so tud iv večini slučajev, slabo podane, ker primanjkuje dobrih moči, katere pa bi se, v slučaju sodelovanja pomnožili, ker bi ne bile razcepljene na štiri društva. Zraven tega, je pa bil največji faktor, občinstvo, katero se ne mara zameriti nobenemu društvu, že trudno in je opravičeno začelo godrnjati, zakaj toliko prireditiv.

Vsi zastopniki, ki so bili navzoči, so se strinjali, da je res potrebno več sodelovanja in sporazumljenja med društvi. Niso prišli do zaključka, ker niso imeli za to potrebnega dovoljenja od članstva. Zato so na razne načine ugibali kako priti do tega, kar bi vsem prineslo koristi in več ugleda od strani občinstva.

Zastopniki Tabora so predlagali, naj se potegne čez staro nasprotstvo med društvi, debela črta, katera naj pokoplje vsa nesporazumljenja in, da naj se začne z novimi načrti delovati v povzdigo slovenske prosvete v izseljeništvu. Temu predlogu pa so se zastopniki Prosvete protivili, ker smatrajo, da bi tako enostavno pokopano nasprotstvo gotovega dne, lahko zagorelo še v večjo nesrečo naši kulturi. Zaradi tega so segli nekoliko nazaj v preteklost in vprašali: zakaj je moralo sploh priti do sovrastva, saj je pred nekoliko leti članstvo vseh teh treh društev, tvorilo eno samo društvo, z malimi izjemami novih članov, kateri so pozneje pristopili k enemu ali drugemu iz med treh. Tudi so prosili pojasnila v tem oziru in zagotovila, da se kaj takega ne bo ponovilo. Seveda niso dobili povoljnega odgovora, ker ga nobeden ne more dati. Pač pa je zagotavljal zastopnik Tabora, da so bile osebe ki so takrat razdirale, izključene oziroma da so same odstopile, posebno iz njihovega društva. To pa ne more Prosvete zadovoljiti, ker ima prebriskih iskušenj, zato so zastopniki Prosvete, prosili navzoče, naj bodo iskreni, ker le na ta način se lahko kaj pričakuje od sicer dobrih namenov.

Sklenilo se je posvetovati z članstvom, na kar je pristalo tudi društvo iz Devota, in sklicati prihodnji sestanek decembra meseca, na katerem se bo sestavilo natančen program delovanja.

Pri tej priliki, pa si dovoljujem svetovati članstvu vseh društev sledeče; naj premisli in

preišče, kdo so bili tisti ki so ustanavljali nova društva in nove časopise in zakaj? Ali je bilo to potrebno in komu je koristilo? Ali bo mogoče delovanje z osebami, ki so častihlepne, razdirljive in mislijo samo z besedami. Ali bodo tudi naprej delali po svoji volji, kar onemogoči vsak sporazum?

A. Skrbec.

POROČAJTE DOSLEDNO, ALI PA NIČ

V zadnji številki smo prinesli izvleček iz članka "Med brati v Južni Ameriki" ki ga je priobčilo ljubljansko "Jutro" po svojem poročevalcu, ki ga je poklical k sebi pisatelj Golia, ko se je povrnil iz Buenos Airesa, kamor je bil povabljen od mednarodne organizacije pisateljev Penkluba.

Tako kot nas je prikazal slovenski javnosti pisatelj Golia, ali pa reporter "Jutra", ni niti objektivno in zato še manj resnično.

Slovenska komemoracija v armenski dvorani ob priliki bazoviških žrtev, je bila od strani ljudstva res opravičljivo priznanja vredno odzovna, od strani prirediteljev pa je bil pravi kulturni škandal in žalitev bazoviških žrtev. Vzpored ni bil izbran in ne dobro podan. To kulturno vrzel pa so pokrili s — plesom. Da, s slovensko "kulturo" v Buenos Airesu smo tako daleč, da niti pri spominu mrtvih ne moremo mimo brez plesa.

Tega pisatelj Golia ni videl. In mi mu niti ne zamerimo, kot ne zamerimo nobenemu, če se mu zdi, da je bilo tako prav.

Na dalje pravi pisatelj Golia, ali reporter, da imamo Slovenci v Buenos Airesu štiri društva. "Tabor", Ljudski oder in Gospodarsko podporo društvo v Villa Devoto, ki da so napredno-progresivno usmerjena ter da jim pripada Novi list!

Kako jim N. L. pripada, mi ne vemo, pač pa človek dobi utis, in takega je najbrže dobil tudi pisatelj Golia, da omenjena društva pripadajo N. L., kar je pravzaprav eno in isto.

Vendar, če bi hotel pisatelj Golia objektivno poročati, bi moral reči, da pripada N. L. lastnikom konzorcija, vsaj z materjalnega stališča je tako, bodisi da prinaša zgubo ali dobiček, medtem ko ima v moralnem oziru morda pisatelj prav.

Četrto društvo bi bilo "Slovensko prosvetno

društvo". Pisatelj Golia jo je označil za katoliško prosvetno društvo.

Mi ne vemo, kako je prišel pisatelj Golia do tega, da je SPD., K.P.D. Slovensko prosvetno društvo ni ne po imenu in ne po delovanju katoliško društvo, seveda tudi protikatoliško ne, kakor tudi proti sokolsko ali proti socialistično ali komunistično ne, temveč je v bistvu dosledno kot v naslovu pove: Slovensko prosvetno društvo, ki ima po svojih pravilih namen širiti kulturno in gospodarsko samezavest slovenskih izseljencev v Južni Ameriki.

Da bi Slovenska prosvetna organizacija lažje dosegla svoj cilj in da bi bila neodvisna pri svojem poslanstvu, si je kupila Slovenski tednik od prejšnjih lastnikov. Slovenski Tednik ni torej samo bliže Prosvetni organizaciji, kot pravi pisatelj Golia, temveč je nje popolna last.

Ker nam ni nič znano, da bi slovenski kmetje in delavci v domovini imeli kak svoj list, najbrže pisatelj Golia ni mogel verjeti, da bi bilo kajtakega v Južni Ameriki med zapuščenimi primorskimi izseljenci mogoče, da si je lahko čital na zadnji strani, kdo ga izdaja.

Pisatelj Golia pravi na dalje, da je bil v lokalu S.P.D. kjer da je videl majhno omaro na steni v kateri je bilo kakih 80 knjig.

Res da smo ubogi in da naša knjižnica ni velika vendar šteje skoro 600 knjig, sedaj jih je že čez, ki seznam vseh visi na steni in ga je knjižničar pokazal tudi pisatelju kakor tudi knjige v omari ki trdno stoji na tleh.

Ni Janez Hladnik začel izdajati nabožno revijo "Duhovno življenje" temveč jo je ustanovil že pred tremi leti Jože Kastelic, in tudi ni dr. Viktor Kjuder predsednik društva "Tabor".

Mi smo dobili utis, da je pisatelj Golia zelo površno proučil naše razmere, ali pa da ga je kdo napačno informiral. Še bolj verjetno pa je, da ga Jutrov poročevalec ni dobro razumel ter po svojem prikrojil poročilo.

Vse kar je prav. In tudi poročilo o nas v domovini naj bo objektivno in točno, ali pa nič.

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

DR. M. CARBALLO

Zunanje bolezni: Koža, kri, in spolne bolezni. — Žarki X. in elektrika medicinske. Prvi pregled brezplačno, če se predstavite s Slovenskim tednikom. — Sprejema od 11 do 12 ure in od 16 do 20.

SE GOVORI JUGOSLAVANSKO
LAVALLE 715 — Bs. Aires

CASA "CASTRO"

ČEVLJARNICA — KNJIGARNA

Šolske in pisarniške potrebščine
Prodaja modnih čevljev po nizki ceni za
moške in ženske

TRELLES 2668 — Paternal